Hvad laver dine køer, når du kigger væk?

Skrevet af Kvægbrugskonsulent Bruno Due, Syddansk Kvæg

Vi ved, at der store produktions forskelle fra besætning til besætning. Men hvorfor er der denne forskel? Er det køerne, ejeren, fodringen eller selve stalden, der gør den store forskel i køernes adfærd og produktion. Denne udfordring dukker også af og til op, når vi prøver at problemløse i en besætning. Hvad er det der gø, at vi ikke ser den forventede respons hos køerne? Vi har godt grovfoder og en god foderplan og pasningen synes også at være i top. Hvor er det så, vi skal sætte ind for at forbedre vores resultater i stalden?

Skyd ikke i tågen

For at kunne indsnævre feltet af mulig grunde til, at vi ikke ser den forventede udvikling, har en videoanalyse af køerne i besætninger kunne give nogle gode og meget tydelige svar på, hvor problemet ligger. Videoanalyserne har vist meget forskellige ting fra besætning til besætning, men de har også vist, at det, der er galt ikke lige var det, som landmanden eller konsulenten havde regnet med, at de skulle se. Videoerne har bl.a. vist, hvor meget én enkelt ko med horn kan chikanere de andre køer i stalden, og at den kunne holde op til flere senge tomme på hver side af den bås, hvor den lå. Et andet sted var der meget forskel på, hvor i stalden køerne ville ligge. Det var helt tydeligt, at det var de samme to sektioner af sengebåse, som køerne valgte fra. Efter en gennemgang af stalden blev der fundet store forskelle i indstillinger at nakkebom og frontrør. Så problemet her var meget simpelt, men svært at se da det i denne besætning handlede om 5 cm.

I begge tilfælde har problemet resulteret i mindre liggetid hos nogle af køerne og derved også mindre ydelse og dårligere trivsel hos de mest udsatte og lavt rangerende køer.

Køer skal også arbejde om natten

Videoen kan også bruges til andet end at kigge på køerne. I en besætning opdagede man, at der ikke var foder nok på foderbordet. Der var aldrig mere end 5 køer ved foderbordet i et hold med 120 køer fra kl 3.30 om natten og frem til næste fodring kl. 6.30. Der gik altså 3 timer, uden at der var foder på foderbordet. Landmanden vidste godt, at køerne åd op, men der var først folk i stalden kl 6, så han havde ikke regnet med, at køerne havde tømt foderbordet så tidligt. I besætningen var der også af og til enkelte køer, der faldt helt igennem på ydelsen, hvilket pludselig gav mening, da der ville være nogle af køerne, der ville gå forgæves til foderbordet i løbet af natten.

Meget simpelt, men effektivt

Ved en videoanalyse bliver kameraet bliver sat op i kostalden i 24 timer. Den type kamera som bruges filmer ikke i 24 timer, men tager et billede hvert 10. sekund, hvilket gør det muligt, at se de 24 timer på ca. 40 minutter. Dette betyder, at en video kan analyseres for forholdsvis få midler.

Ud fra videomaterialet klippes der nogle små klip som fremhæver problemstillingerne i besætningen. Disse klip afleveres sammen med en rapport om indsatsområder til landmanden og hans rådgiver. Afkastet er dermed en hurtige og nemmere vej til højere velfærd hos køerne og derved mulighed for sundere dyr og højere ydelse.